

Rolnummers 6463 en 6480
Arrest nr. 75/2018 van 21 juni 2018

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de artikelen 17 tot 27 van de wet van 26 december 2015 houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht en de artikelen 10 tot 17 van de wet van 16 mei 2016 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken en het beroep tot vernietiging van de artikelen 17 tot 26 van de voormelde wet van 26 december 2015, ingesteld respectievelijk door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Bergen en door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van La Louvière.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters L. Lavrysen, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût en T. Giet, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de beroepen en rechtspleging*

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 28 juni 2016 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 30 juni 2016, heeft het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Bergen, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. S. Docquier, advocaat bij de balie te Bergen, beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 17 tot 27 van de wet van 26 december 2015 houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht en de artikelen 10 tot 17 van de wet van 16 mei 2016 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken (respectievelijk bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 30 december 2015, tweede editie, en van 23 mei 2016).

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 30 juni 2016 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 11 juli 2016, heeft het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van La Louvière, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Uyttendaele, advocaat bij de balie te Brussel, beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 17 tot 26 van de voormelde wet van 26 december 2015.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 6463 en 6480 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

De vzw « Union des Villes et Communes de Wallonie » en de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. V. Pertry, advocaat bij de balie te Brussel, hebben memories ingediend, de verzoekende partijen hebben memories van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Bij beschikking van 1 maart 2018 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey te hebben gehoord, beslist dat de zaken in staat van wijzen zijn, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 21 maart 2018 en de zaken in beraad zullen worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, zijn de zaken op 21 maart 2018 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de beroepen

A.1. Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Bergen (hierna : « OCMW van Bergen »), verzoekende partij in de zaak nr. 6463, en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van La Louvière (hierna : « OCMW van La Louvière »), verzoekende partij in de zaak nr. 6480, verantwoordden hun belang om in

rechte te treden dofor middel van hun hoedanigheid van openbare centra voor maatschappelijk welzijn, die als plaatselijke besturen zijn uitgesloten van het voordeel van het mechanisme inzake verminderde werkgeversbijdragen dat bij de bestreden bepalingen is ingevoerd.

A.2.1. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van de beroepen, die niet tijdig zouden zijn ingediend, daar zij impliciet zijn gericht tegen artikel 329 van de programmawet (I) van 24 december 2002, dat niet is gewijzigd door de bestreden bepalingen.

A.2.2. De Ministerraad betwist eveneens het belang van de verzoekende partijen om reden dat de bestreden bepalingen niet de situatie van de verzoekende partijen regelen en derhalve geen rechtstreekse weerslag kunnen hebben op hun persoonlijke financiële situatie. Hij voegt eraan toe dat de verzoekende partijen evenmin belang erbij hebben de uitbreiding van het toepassingsgebied van de structurele vermindering te verkrijgen via artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002, aangezien het door hen aangeklaagde verschil in behandeling voortvloeit uit artikel 329 van die wet en niet uit artikel 330.

A.3.1. Het OCMW van Bergen voert aan dat het beroep niet onontvankelijk is omdat het te laat zou zijn ingediend, daar het betwiste verschil in behandeling tussen verschillende categorieën van werkgevers wel degelijk door de bestreden bepalingen wordt ingevoerd. Het wijst erop dat de bestreden bepalingen steunen op categorieën die door eerdere wetsbepalingen zijn ingevoerd teneinde een gedifferentieerde behandeling in te stellen onder de personen die tot die categorieën behoren, en dat de aangeklaagde discriminatie dus wel degelijk door de nieuwe wetgeving is ingevoerd en niet door de vroegere wetgeving.

A.3.2. Het OCMW van Bergen geeft aan dat het argument dat is afgeleid uit de onontvankelijkheid van het beroep bij ontstentenis van een belang van de verzoekende partijen, nauw verbonden is met de grond van het beroep. Het is van mening dat, indien de argumentatie van de Ministerraad zou worden gevolgd, het dan zou volstaan dat een wetsbepaling categorieën invoert om vervolgens, zodra de beroepstermijnen zijn verstreken, discriminaties tussen die categorieën in te stellen.

A.4. Het OCMW van La Louvière is van mening dat de dubbele exceptie die de Ministerraad heeft opgeworpen, geen bestaansreden heeft of dat zij op zijn minst is verbonden met de grond van de zaak.

Het wijst erop dat het niet de vraag is of artikel 329 van de programmawet (I) van 24 december 2002 al dan niet discriminerend is, maar alleen of de bestreden wet dat is, in zoverre zij de OCMW's zoals de verzoekende partij uitsluit van het voordeel van de *tax shift* waarin zij voorziet. Het voegt eraan toe dat het feit dat de *tax shift* is geënt op een reeds bestaand systeem van structurele vermindering en deel uitmaakt van het toepassingsgebied ervan, de verzoekende partij niet belet de keuze te bekritisieren die de wetgever in 2015 heeft gemaakt om het voordeel van die *tax shift* alleen voor te behouden aan de begunstigden van de structurele vermindering.

A.5.1. In zijn memorie van wederantwoord zet de Ministerraad uiteen dat de verzoekende partijen bekritisieren dat de OCMW's niet zijn opgenomen in het toepassingsgebied van de hervorming van de *tax shift*. Hij wijst erop dat, hoewel een dergelijke vaststelling correct is, die uitsluitend het gevolg is van artikel 329 van de programmawet (I) van 24 december 2002 en niet van artikel 330 van dezelfde wet, noch van de wijzigingen die de bestreden bepalingen daarin hebben aangebracht. Hij voegt eraan toe dat de bestreden bepalingen niet tot doel hadden de OCMW's uit te sluiten van het toepassingsgebied van de structurele vermindering en *a fortiori* van het toepassingsgebied van de *tax shift*, daar zij reeds daarvan waren uitgesloten op grond van artikel 329 van de voormelde programmawet.

A.5.2. De Ministerraad voert aan dat het OCMW van La Louvière, door de keuze te bekritisieren die de wetgever heeft gemaakt om de *tax shift* alleen voor te behouden aan de begunstigden van de structurele vermindering, een nieuw standpunt inneemt, daar het in werkelijkheid aanneemt dat de OCMW's niet behoren tot categorie 2 van werkgevers, in tegenstelling tot wat het in zijn verzoekschrift tot vernietiging aanvoerde. De Ministerraad is van mening dat dat argument onontvankelijk moet worden geacht in zoverre het een nieuw argument betreft en onvoldoende duidelijk is.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de tussenkomst

A.6. De vzw « Union des Villes et Communes de Wallonie », tussenkomende partij, zet uiteen dat zij belang heeft om tussen te komen in de rechtspleging aangezien de bestreden bepalingen haar maatschappelijk doel en haar leden rechtstreeks en ongunstig raken, in zoverre zij een mechanisme van verminderde

werkgeversbijdragen invoeren voor sommige categorieën van werkgevers, waarvan de gemeenten, de OCMW's en de intercommunales zijn uitgesloten, waardoor de financiële situatie van die plaatselijke besturen wordt aangetast.

De tussenkomen partij verwijst naar het arrest nr. 20/2000 van 23 februari 2000, waarmee het Hof haar belang om tussen te komen teneinde het belang van haar leden te verdedigen, reeds heeft erkend.

A.7. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift tot tussenkomst omdat de tussenkomen partij niet aantoont dat de beslissing om tussen te komen, is genomen door het bevoegde orgaan.

De Ministerraad verwijst naar de rechtspraak van het Hof en voegt eraan toe dat hij geen redenen ziet die het Hof zouden toelaten ervan af te zien aan de tussenkomen partij te vragen om een dergelijk bewijs voor te leggen, omdat de tussenkomen partij niet wordt bijgestaan door een advocaat.

Ten gronde

Ten aanzien van het enige middel in de twee zaken

A.8. De verzoekende partij in de zaak nr. 6463 leidt een enig middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, door de artikelen 17 tot 27 van de wet van 26 december 2015 « houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht » (hierna : de wet van 26 december 2015, ook de « *tax shift*-wet » genoemd) en door de artikelen 10 tot 17 van de wet van 16 mei 2016 « houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken » (hierna : de wet van 16 mei 2016).

De verzoekende partij in de zaak nr. 6480 leidt een enig middel af uit de schending van dezelfde referentienormen door de artikelen 17 tot 26 van de wet van 26 december 2015.

A.9.1. Het OCMW van Bergen voert aan dat de bestreden bepalingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schenden in zoverre zij de OCMW's uitsluiten van de mogelijkheid om een vermindering van de werkgeversbijdragen te genieten. Het wijst erop dat de bestreden bepalingen tot gevolg hebben dat de plaatselijke besturen de structurele vermindering van de werkgeversbijdragen tot 25 pct. niet kunnen genieten en dat zij slechts een deel van de middelen genieten waarin is voorzien voor categorie 2 van werkgevers zoals gedefinieerd in artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002, zoals gewijzigd bij de bestreden bepalingen.

A.9.2. Het OCMW van Bergen is van mening dat de verschillen die de *tax shift*-wet invoert tussen de privésector en de openbare sector en tussen de profit- en de non-profitsector niet berusten op een relevant criterium dat toelaat tegemoet te komen aan de door de *tax shift*-wet nagestreefde doelstellingen. Het is van mening dat het niet verantwoord is dat de creatie van extra jobs en de vereenvoudiging van het mechanisme van verminderde werkgeverslasten voorrechten zijn die uitsluitend worden toegekend aan de particuliere profitsector of aan de non-profitsector van categorie 3 van werkgevers.

Het wijst erop dat de openbare werkgevers, met inbegrip van de OCMW's, concurreren met de ondernemingen van de privésector die soortgelijke activiteiten uitoefenen, zoals het beheer van rusthuizen, de hulpverlening aan gezinnen en andere hulp aan huis. Het voegt eraan toe dat de bestreden bepalingen een concurrentienadeel invoeren in het nadeel van de plaatselijke openbare werkgevers, die moeizamer arbeidskrachten kunnen aantrekken en worden geconfronteerd met grotere exploitatiekosten dan de ondernemingen van de particuliere profit- of non-profitsector.

Het geeft aan dat de gedeeltelijke compensatie die de OCMW's genieten in het kader van het specifieke stelsel van verminderde werkgeversbijdragen dat is ingevoerd voor de non-profitsector (hierna : « sociale Maribel ») de aldus gecreëerde concurrentievervalsing niet afzwakt, daar die niet automatisch is, niet rechtstreeks wordt toegekend aan de OCMW's en afhankelijk is van de voorwaarde dat werkgelegenheid wordt gecreëerd, zonder de totale kostprijs van de aanwerving te dekken.

Het voert aan dat, voor de contractuele ambtenaren van de plaatselijke besturen, zoals die van de OCMW's, de werkgeversbijdrage 30,95 pct. zal blijven en dat aldus een verschil van 5,95 pct. in het nadeel van de plaatselijke besturen ontstaat. Volgens het OCMW van Bergen is het niet verantwoord dat de uitoefening van vergelijkbare of zelfs identieke activiteiten wordt geconfronteerd met de toepassing van een percentage van

werkgeversbijdragen dat dermate verschillend is naar gelang van de categorie van werkgevers. Het verwijst naar de onderwerping van de intercommunales aan de personenbelasting en is van mening dat het evenmin verantwoord is dat het doel dat erin bestaat een fiscale gelijkheid tussen de openbare en de privésector in te voeren, wordt nagestreefd wanneer het erom gaat een nieuwe last ten nadele van de openbare sector op te leggen, en niet wanneer het erom gaat een werkgeverslast in het voordeel van de openbare sector te verlichten.

Het voert aan dat de doelstellingen die erin bestaan het concurrentievermogen te verbeteren, het mechanisme van verminderde werkgeverslasten te vereenvoudigen en de parafiscale druk op arbeid te verminderen, niet toelaten de bekritiseerde verschillen in behandeling te verantwoorden. Het voert aan dat de concurrentie speelt onder alle werkgevers die dezelfde activiteiten uitoefenen, los van hun juridische aard en van het feit of zij al dan niet een winstgevend doel nastreven, en dat de *tax shift*-wet enkel een weinig transparant mechanisme laat voortbestaan dat in 2002 is ingevoerd.

A.9.3. Het OCMW van Bergen onderstreept dat het verschil in behandeling tussen de werkgevers van categorie 1 en de werkgevers van categorie 2, waartoe de OCMW's behoren, verantwoord is door het feit dat de contractuele werknemers van de overheidssector niet zijn onderworpen aan alle in artikel 21, § 1, van de wet van 29 juni 1981 «houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers» beoogde socialezekerheidsstelsels.

Het geeft aan dat de contractuele ambtenaren van de OCMW's evenwel dezelfde sociale bescherming genieten als de contractuele werknemers van de privésector. Het merkt op dat de contractuele ambtenaren van de overheidssector vallen onder het toepassingsgebied van de meeste socialezekerheidsstelsels voor werknemers. Het zet uiteen dat het stelsel van jaarlijks verlof het voorwerp uitmaakt van een specifiek mechanisme in de overheidssector, maar dat die regeling onder het arbeidsrecht valt en zowel in de privésector als in de overheidssector ontsnapt aan het algemeen beheer van de sociale zekerheid. Het voegt eraan toe dat alleen de stelsels inzake kinderbijslag en dekking van arbeidsongevallen en beroepsziekten een regeling kennen die onderscheiden is van die van de sociale zekerheid voor werknemers. Het is van mening dat de rechten en de bijdragen inzake sociale zekerheid van de contractuele ambtenaren van de overheidssector identiek of zelfs ruimer zijn in vergelijking met die van de werknemers van de privésector; alleen de financieringswijze verschilt gedeeltelijk.

Het voert aan dat uit de artikelen 329 en 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002 voortvloeit dat de werknemers van een werkgever die is aangesloten bij de Dienst van de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels (hierna: DIBISS), zoals de OCMW's, zijn onderworpen aan «*alle socialezekerheidsstelsels*» in de zin van die wetgeving.

A.9.4. Het OCMW van Bergen onderstreept ten slotte dat de plaatselijke openbare werkgevers bijdragen aan de financiering van de sociale zekerheid, dat zij persoonlijk verantwoordelijk zijn voor de dekking van sommige risico's, dat zij een loonmatigingsbijdrage verschuldigd zijn voor hun contractuele en statutaire ambtenaren en dat zij van de financiering van het pensioen van hun statutaire ambtenaren alleen moeten instaan. Het is van mening dat de plaatselijke besturen aldus minder goed behandeld worden dan de andere werkgevers van België en dat de bestreden bepalingen die situatie nog verergeren.

A.10.1. Het OCMW van La Louvière voert aan dat de bestreden bepalingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schenden in zoverre zij, enerzijds, een verminderde werkgeversbijdrage uitsluitend toekennen aan categorie 1 van werkgevers bedoeld in artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002, met uitsluiting van categorie 2 van werkgevers, en anderzijds, een structurele vermindering voor «lage lonen» uitsluitend toekennen aan de particuliere non-profitsector die valt onder categorie 2 van werkgevers.

Het merkt op dat de bestreden bepalingen aldus een verschil in behandeling invoeren tussen de werkgevers van categorie 1 en de werkgevers van categorie 2, alsook een verschil in behandeling, binnen categorie 2, tussen de werkgevers van de particuliere non-profitsector en de werkgevers van de openbare non-profitsector.

A.10.2. Het OCMW van La Louvière onderstreept dat de wetgever verkeerdelijk ervan uitgaat dat de openbare sector niet wordt geconfronteerd met de nationale of internationale concurrentie. Het voert aan dat de werkgevers van de openbare sector in talrijke gevallen activiteiten ontwikkelen die identiek of gelijkwaardig zijn aan die welke worden ontwikkeld door de privésector, met als gevolg dat de bestreden bepalingen een verschil in behandeling invoeren tussen categorieën van personen die zich in een identieke situatie bevinden.

A.10.3. Het OCMW van La Louvière is van mening dat de bekritiseerde verschillen in behandeling op geen enkel objectief criterium berusten en niet redelijk verantwoord zijn.

Het OCMW van La Louvière verwijst naar de parlementaire voorbereiding van de bestreden wet van 26 december 2015 en wijst erop dat het niet inziet hoe de doelstellingen van de wetgever kunnen worden bereikt door de vermindering van de werkgeversbijdragen uitsluitend voor te behouden aan de werkgevers van categorie 1 en de structurele vermindering voor « lage lonen » uitsluitend voor te behouden aan de werkgevers van de particuliere non-profitsector.

Het voert aan dat de bekritiseerde verschillen in behandeling niet worden afgezwakt door de gedeeltelijke compensatie die het geniet in het kader van de « sociale Maribel ». Het stelt vast dat de financiële voordelen die zouden kunnen voortvloeien uit de « sociale Maribel » niet te vergelijken zijn met het voordeel dat wordt gehaald uit een verlaging van de bijdragen tot 25 pct., daar die niet automatisch zijn, niet rechtstreeks worden toegekend aan de OCMW's en afhankelijk zijn van de voorwaarde dat werkgelegenheid wordt gecreëerd, zonder de volledige kostprijs van de aanwerving te dekken.

Het OCMW van La Louvière voert aan dat, in tegenstelling tot wat de wetgever aangeeft, de contractuele werknemers van de privésector zijn onderworpen aan dezelfde socialezekerheidsstelsels als de werknemers van de overheidssector; alleen de financieringswijze verschilt gedeeltelijk.

A.10.4. Het OCMW van La Louvière voert ten slotte aan dat de bestreden verschillen in behandeling nadelige gevolgen hebben voor dat centrum en voor de andere werkgevers van de openbare non-profitsector die behoren tot categorie 2 van werkgevers, en die worden geconfronteerd met hogere exploitatiekosten dan de werkgevers van categorie 1, alsook de werkgevers van de particuliere non-profitsector van categorie 2.

A.11.1. De Ministerraad schetst de geschiedenis en de werking van de wetgeving inzake de verminderde werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid, van het specifieke systeem inzake verminderde werkgeversbijdragen dat is ingevoerd voor de non-profitsector (« sociale Maribel ») en van de bestreden wetten.

Hij onderstreept dat de OCMW's niet worden beoogd door het toepassingsgebied van de bestreden wetten, daar dat laatste overeenstemt met het toepassingsgebied van de structurele vermindering van werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid zoals gedefinieerd in artikel 329 van de programmawet (I) van 24 december 2002, dat uitsluitend de werkgevers beoogt die werknemers tewerkstellen die zijn onderworpen aan alle takken van de sociale zekerheid voor werknemers. Hij voegt eraan toe dat de modernisering van de « sociale Maribel » en de verdeling van de begroting voor de non-profitsector evenmin worden gerealiseerd door de bestreden bepalingen.

A.11.2. In hoofddeorde voert de Ministerraad aan dat de verzoekende partijen het toepassingsgebied van de bestreden bepalingen verkeerd begrijpen. Hij geeft aan dat de OCMW's, waaronder de verzoekende partijen, niet behoren tot categorie 2 van werkgevers, noch tot de categorieën 1 en 3 waarin artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002 voorziet, daar zij geen deel uitmaken van het toepassingsgebied van artikel 329 van dezelfde wet. Hij is derhalve van mening dat de hele redenering van de verzoekende partijen verkeerd is en niet kan worden gevolgd.

A.11.3. In ondergeschikt orde voert de Ministerraad aan dat het verschil in behandeling onder werkgevers, naargelang zij al dan niet werknemers tewerkstellen die zijn onderworpen aan alle takken van de sociale zekerheid voor werknemers, een gewettigd doel nastreeft, steunt op een objectief en relevant criterium en redelijk verantwoord is.

De Ministerraad wijst erop dat de structurele vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid ertoe strekt een structurele vermindering uitsluitend toe te kennen aan de werkgevers die de hoogste werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid betalen doordat hun werknemers zijn aangesloten bij alle takken van de sociale zekerheid, en aan diegenen die, daar zij voor het grootste deel ressorteren onder de privésector, aan de concurrentie zijn onderworpen, teneinde het concurrentievermogen te versterken en jobcreatie te bevorderen. Hij onderstreept dat de hervorming van de *tax shift* die door de bestreden bepalingen is ingevoerd, eveneens ertoe strekt een positieve impact te hebben op het concurrentievermogen van de Belgische ondernemingen en op de Belgische en buitenlandse investeringen in België en dus jobcreatie te bevorderen.

Volgens de Ministerraad is het criterium van het al dan niet tewerkstellen van werknemers die zijn onderworpen aan alle takken van de sociale zekerheid, objectief en relevant, aangezien het de volledige of

gedeeltelijke onderwerping aan de socialezekerheidsstakken is die de hoogte van het percentage van de door de werkgever verschuldigde socialezekerheidsbijdragen bepaalt. Hij voegt eraan toe dat het gegeven dat sommige openbare werkgevers, met inbegrip van de OCMW's, activiteiten uitoefenen die vergelijkbaar zijn met die welke door sommige werkgevers van de privésector worden uitgeoefend, die vaststelling niet aantast, in zoverre het bekritiseerde verschil in behandeling niet steunt op het type activiteiten van de werkgevers, maar op het percentage van de werkgeversbijdragen die zij moeten betalen.

Volgens de Ministerraad is het eveneens relevant dat de structurele vermindering en de hervorming van de *tax shift*, die beide betrekking hebben op de werkgevers die aan de concurrentie zijn onderworpen, een identiek toepassingsgebied hebben.

De Ministerraad is van mening dat een redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen het tewerkstellen van werknemers die zijn onderworpen aan alle takken van de sociale zekerheid voor werknemers, hetgeen leidt tot een hoger percentage van verschuldigde werkgeversbijdragen, en het recht om structurele verminderingen van die werkgeversbijdragen te genieten. Hij is van mening dat eveneens een redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen het feit dat sommige ondernemingen die aan de concurrentie zijn onderworpen meer moeilijkheden ondervinden om competitief te blijven, en het voordeel van verminderde werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid (in de vorm van een structurele vermindering of van een verlaging van de basiswerkgeversbijdrage).

Ten slotte geeft hij aan dat de bestreden bepalingen evenredig zijn aangezien de werkgevers die geen werknemers tewerkstellen die zijn onderworpen aan alle takken van de sociale zekerheid voor werknemers, zoals de verzoekende partijen, een specifiek stelsel van verminderde werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid in het kader van de « sociale Maribel » genieten, bovenop talrijke subsidies.

A.11.4. De Ministerraad besluit dat de beroepen niet ontvankelijk zijn en in elk geval niet gegrond zijn.

A.12. Het OCMW van Bergen neemt in zijn memorie van antwoord de argumentatie over die in zijn verzoekschrift is uiteengezet.

A.13. In zijn memorie van antwoord voegt het OCMW van La Louvière toe dat de aangeklaagde discriminatie des te flagranter is daar de wetgever de Koninklijke Muntchouwburch en het Paleis voor Schone Kunsten heeft opgenomen onder de werkgevers van categorie 1. Het geeft aan geen redenen te zien waarom de uitleg die de wetgever heeft gegeven in antwoord op de vragen van de afdeling wetgeving van de Raad van State, niet zouden hebben kunnen verantwoorden dat de OCMW's dezelfde uitbreiding genieten als die welke bestaat voor die instellingen. Het zet uiteen dat, voor de activiteiten inzake het beheer van een rusthuis, de hulpverlening aan gezinnen en andere hulp aan huis, de verzoekende partij vergelijkbaar is met de diensten van algemeen economisch belang (DAEB) zoals die zijn gedefinieerd in de parlementaire voorbereiding met verwijzing naar het Europees recht.

Het is van mening dat het feit dat het OCMW de regeling van de « sociale Maribel » geniet, niet toelaat te verantwoorden dat de privéwerkgevers die de « sociale Maribel » genieten, van hun kant het systeem en de verbeteringen die bij de bestreden wet zijn aangebracht, genieten.

A.14.1. In zijn memorie van wederantwoord merkt de Ministerraad op dat het OCMW van Bergen in zijn memorie van antwoord het toepassingsgebied van de bestreden bepalingen nog steeds verkeerd begrijpt, in zoverre het van mening is dat het zou behoren tot categorie 2 van werkgevers.

A.14.2. De Ministerraad voert aan dat het OCMW van La Louvière in zijn memorie van antwoord drie nieuwe middelen aanvoert die onontvankelijk dienen te worden verklaard, in zoverre daarin het verschil in behandeling wordt bekritiseerd (1) tussen de OCMW's en de Koninklijke Muntchouwburch en het Paleis voor Schone Kunsten ten aanzien van het feit dat zij al dan niet zijn opgenomen onder categorie 1 van werkgevers, (2) tussen de OCMW's en de werkgevers van de privésector die behoren tot categorie 2 van werkgevers ten aanzien van de mogelijke cumulatie tussen de « sociale Maribel » en de structurele vermindering van de lage lonen en (3) tussen de OCMW's en de werkgevers van de privésector die behoren tot categorie 3 van werkgevers ten aanzien van de mogelijke cumulatie tussen de « sociale Maribel », de structurele vermindering en de *tax shift*.

A.14.3. In ondergeschikte orde merkt de Ministerraad op dat de OCMW's niet kunnen worden vergeleken met de Koninklijke Muntchouwburch en het Paleis voor Schone Kunsten daar zij geen culturele opdracht

nastreven. Hij voegt eraan toe dat geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet kan worden vastgesteld en dat de intrinsiek verschillende opdrachten van de OCMW's en van de voormelde instellingen verantwoord zijn dat de wetgever deze verschillend vermocht te behandelen.

Ten aanzien van de door de tussenkomende partij aangevoerde middelen

A.15. De tussenkomende partij leidt een eerste middel af uit de schending, door de bestreden bepalingen in de zaak nr. 6463, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Zij voert aan dat de bestreden bepalingen een verschil in behandeling invoeren tussen de werkgevers van de privésector enerzijds en de gemeentebesturen, de OCMW's en de intercommunales anderzijds. Zij doet gelden dat dat verschil in behandeling een onverantwoorde discriminatie inhoudt op basis van een redenering die identiek is aan die welke wordt uiteengezet door de verzoekende partij in de zaak nr. 6463.

A.16. De tussenkomende partij leidt een tweede middel af uit de schending, door de bestreden bepalingen in de zaak nr. 6463, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 49 en 56 van het VWEU.

Zij voert aan dat de bestreden bepalingen, door de uitoefening van de economische activiteiten moeilijker te maken voor de werkgevers die behoren tot categorie 2 of die tot geen enkele categorie behoren, een beperking inhouden van de vrijheid van vestiging en van het vrije verkeer van diensten die niet verantwoord is door een dwingende reden van algemeen belang. Zij voegt eraan toe dat de bestreden bepalingen niet geschikt zijn om de door de wetgever vastgestelde doelstellingen te bereiken en dat zij evenmin noodzakelijk zijn om die doelstellingen te bereiken, die eveneens zouden kunnen worden bereikt indien onder de werkgevers geen enkel onderscheid werd gemaakt voor de toepassing van de vermindering van de werkgeverslasten.

A.17. Zij leidt een derde middel af uit de schending, door dezelfde bepalingen, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in samenhang gelezen met de artikelen 107, lid 1, en 108, lid 3, van het VWEU. Zij voert aan dat het voordeel van de structurele vermindering van de werkgeversbijdragen voor de werkgevers die behoren tot de categorieën 1 en 3 een Staatssteun vormt in de zin van artikel 107, lid 1, van het VWEU, die onregelmatig is in zoverre daarvan geen kennis is gegeven aan de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, lid 3, van het VWEU.

A.18. De tussenkomende partij leidt een vierde middel af uit de schending, door artikel 16 van de bestreden wet van 16 mei 2016, van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 49, 56, 107, lid 1, en 108, lid 3, van het VWEU.

Zij verwijt de bestreden bepaling de herinvoering van het element « hoge lonen », dat artikel 25, 1°, van de bestreden wet van 26 december 2015 had afgeschaft, te beperken tot uitsluitend de werkgevers van de particuliere non-profitsector van categorie 2, met uitsluiting van de werkgevers van de openbare non-profitsector beoogd in artikel 1, 2°, van het koninklijk besluit van 18 juli 2002.

A.19.1. De Ministerraad verwijst naar de rechtspraak van het Hof en legt uit dat de in de memorie van tussenkomst uiteengezette middelen niet ontvankelijk zijn daar zij nieuwe middelen vormen.

A.19.2. De Ministerraad zet uiteen dat het eerste door de tussenkomende partij aangevoerde middel gedeeltelijk onontvankelijk is in zoverre het een verschil in behandeling beoogt tussen sommige intercommunales en sommige gemeentelijke diensten die zouden behoren tot categorie 2 van werkgevers en de werkgevers van de privésector die behoren tot categorie 1 van werkgevers, daar de verzoekende partijen geen dergelijk verschil in behandeling in hun verzoekschriften hebben beoogd.

Hij voegt eraan toe dat het niet duidelijk te bepalen is of in het middel tevens de intercommunales en de gemeentebesturen worden vergeleken die niet behoren tot een van de drie categorieën van werkgevers en de werkgevers van de privésector. Hij voert aan dat dat aspect van het eerste middel niet ontvankelijk is omdat het onvoldoende duidelijk en hoe dan ook nieuw is.

In ondergeschikte orde wijst de Ministerraad erop dat het eerste middel niet gegrond is, daar het verkeerdelijk ervan uitgaat dat de OCMW's en sommige intercommunales en gemeentelijke diensten zouden behoren tot categorie 2 van werkgevers. Hij zet uiteen dat de intercommunales en de gemeentebesturen net als de

OCMW's niet vallen onder het toepassingsgebied van artikel 329 van de programmawet (I) van 24 december 2002 en dat zij dus niet behoren tot categorie 2, noch tot de twee andere categorieën waarin artikel 330 van die wet voorziet.

Hij dringt erop aan dat het toepassingsgebied van de « sociale Maribel », zoals gedefinieerd in artikel 1 van het koninklijk besluit van 18 juli 2002, niet mag worden verward met het toepassingsgebied van de structurele vermindering, zoals gedefinieerd in artikel 329 van de programmawet (I) van 24 december 2002, en dat het verkeerd is om aan te voeren dat de werkgevers die tot geen enkele categorie van werkgevers behoren, zijn uitgesloten van het voordeel van de « sociale Maribel ». Hij geeft aan dat sommige personeelsleden van plaatselijke besturen ressorteren onder de « sociale Maribel » en via die weg verminderde socialezekerheidsbijdragen kunnen genieten. Hij voegt eraan toe dat het verkeerd is te beweren dat de « sociale Maribel » niet de volledige kostprijs van de aanwerving dekt, aangezien de nieuwe betrekkingen die met de extra subsidies van de « sociale Maribel » worden gecreëerd in de regel worden gedekt voor alle loonkosten, terwijl de structurele vermindering in wezen minder ertoe strekt alle kosten van de aanwerving te dekken.

Voor het overige verwijst hij naar de in zijn memorie uiteengezette argumentatie.

A.19.3. De Ministerraad voert aan dat het tweede, het derde en het vierde middel van de tussenkommende partij nieuwe middelen vormen in zoverre zij betrekking hebben op referentienormen, categorieën van personen en grieven die verschillen van die welke zijn uiteengezet in de verzoekschriften tot vernietiging.

- B -

Ten aanzien van de bestreden bepalingen

B.1. Het beroep tot vernietiging in de zaak nr. 6463 is gericht tegen de artikelen 17 tot 27 van de wet van 26 december 2015 « houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht » (hierna : wet van 26 december 2015) en tegen de artikelen 10 tot 17 van de wet van 16 mei 2016 « houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken » (hierna : de wet van 16 mei 2016).

Het beroep tot vernietiging in de zaak nr. 6480 is gericht tegen de artikelen 17 tot 26 van de wet van 26 december 2015.

B.2. De wet van 26 december 2015 en de wet van 16 mei 2016 strekken ertoe de « taksshift » ten uitvoer te leggen, namelijk een verschuiving van de fiscaliteit op arbeid naar andere vormen van inkomsten, ter versterking van jobcreatie, het concurrentievermogen van de Belgische ondernemingen, de buitenlandse investeringen in België en de koopkracht van de werknemers.

De bestreden bepalingen moeten stapsgewijs ten uitvoer worden gelegd, vanaf 1 april 2016.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de beroepen

B.3.1. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van de beroepen bij ontstentenis van belang en omdat zij niet tijdig zouden zijn ingediend. Hij voert aan dat het door de verzoekende partijen aangeklaagde verschil in behandeling verkeerdelijk ervan uitgaat dat de OCMW's behoren tot de werkgevers die werknemers tewerkstellen die behoren tot categorie 2 van de tewerkstellingen van werknemers gedefinieerd in artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002. Hij voegt eraan toe dat de beroepen impliciet zijn gericht tegen artikel 329 van de programmawet (I) van 24 december 2002, dat niet is gewijzigd bij de bestreden bepalingen.

B.3.2. Wanneer een exceptie van niet-ontvankelijkheid tevens betrekking heeft op de draagwijdte die aan de bestreden bepalingen dient te worden gegeven, valt het onderzoek van de ontvankelijkheid samen met dat van de grond van de zaak.

B.4. Het Hof beperkt zijn onderzoek tot de bestreden bepalingen waartegen daadwerkelijk grieven zijn gericht.

Geen enkele grief heeft betrekking op het bestreden artikel 27 van de wet van 26 december 2015, dat voorziet in een specifieke maatregel voor de bouwsector.

Het beroep in de zaak nr. 6463 is niet ontvankelijk in zoverre die bepaling daarin wordt beoogd.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de tussenkomst

B.5.1. De Ministerraad betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift tot tussenkomst om reden dat de tussenkomende partij niet aantoont dat de beslissing om tussen te komen, door het bevoegde orgaan is genomen.

B.5.2. Krachtens artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof dienen rechtspersonen die tussenkomen in een geding op het eerste verzoek het bewijs voor te leggen van de beslissing om tussen te komen. Die beslissing dient op straffe van niet-ontvankelijkheid te zijn genomen binnen de termijn waarbinnen de in artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 bedoelde memorie kan worden ingediend, al kan het bewijs ervan tot aan het sluiten van de debatten worden gegeven.

B.5.3. Uit de stukken die op schriftelijke uitnodiging van de griffie zijn ingediend, blijkt dat aan de vereisten van artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 is voldaan.

De exceptie wordt verworpen.

B.6. De grieven aangevoerd door de vzw « Union des Villes et Communes de Wallonie » kunnen slechts in aanmerking worden genomen in zoverre zij aansluiten bij de in het verzoekschrift geformuleerde middelen. Artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof staat immers niet toe, in tegenstelling tot artikel 85, dat in een memorie van tussenkomst nieuwe middelen worden geformuleerd.

Ten gronde

B.7. Artikel 329 van de programmawet (I) van 24 december 2002 bepaalt :

« De werkgevers die werknemers tewerkstellen die onderworpen zijn aan het geheel der regelingen als bedoeld in artikel 21, § 1, van de wet van 29 juni 1981, kunnen per kwartaal voor elk van deze werknemers een structurele vermindering genieten die overeenstemt met de principes zoals uiteengezet in hetgeen volgt ».

B.8.1. Ingevolge de wijzigingen aangebracht bij de bestreden artikelen 21 en 24 van de wet van 26 december 2015 en bij de bestreden artikelen 12 en 15 van de wet van 16 mei 2016, bepaalt artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002 :

« De structurele vermindering heeft betrekking op drie categorieën van tewerkstellingen van werknemers :

Categorie 1 : de tewerkstellingen in de hoedanigheid van werknemer onderworpen aan het geheel der regelingen als bedoeld in artikel 21, § 1, van de wet van 29 juni 1981 en die niet in een andere categorie wordt bedoeld en de tewerkstellingen als werknemer in dienst genomen met een arbeidsovereenkomst bij de Koninklijke Muntchouwborg of bij het Paleis voor Schone Kunsten; instellingen van openbaar nut aangehaald in Categorie B van artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Voor deze categorie wordt de bijdrage bedoeld in artikel 38, § 3, eerste lid, 1°, beperkt tot 22,65 % vanaf 1 april 2016 en de bijdrage bedoeld in artikel 38, § 3, eerste lid, 2°, beperkt tot 22,65 % vanaf 1 april 2016. Voor deze categorie wordt de bijdrage bedoeld in artikel 38, § 3, eerste lid, 1°, beperkt tot 19,88 % vanaf 1 januari 2018 en de bijdrage bedoeld in artikel 38, § 3, eerste lid, 2°, beperkt tot 19,88 % vanaf 1 januari 2018.

Categorie 2 : de tewerkstellingen in de hoedanigheid van werknemer bij een werkgever van de non-profit sector, als bedoeld in artikel 1, van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector, met uitzondering van werknemers die worden tewerkgesteld door werkgevers (van de beschutte werkplaatsen) behorende tot het paritair comité voor de diensten voor gezins- en bejaardenhulp en door de werkgevers van de beschutte werkplaatsen behorende tot het paritair comité voor de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen.

Categorie 3 : de tewerkstellingen in de hoedanigheid van werknemer bij een werkgever van de beschutte werkplaatsen behorende tot het paritair comité voor de beschutte werkplaatsen en de sociale werkplaatsen. Binnen deze categorie kan de Koning verschillende berekeningsregels voorzien voor de berekening van de vermindering naargelang voor de werknemer de loonmatigingsbijdrage al dan niet verschuldigd is. Voor deze categorie is de bijdrage voorzien in artikel 38, § 3, eerste lid, 1°, van de wet van 29 juni 1981, beperkt tot 22,65 % met ingang van 1 april 2016. Voor deze categorie is de bijdrage bedoeld in artikel 38, § 3, eerste lid, 1°, van de wet van 29 juni 1981, beperkt tot 19,88 % met ingang van 1 januari 2018.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het toepassingsgebied van de categorie 3 uitbreiden met andere werkgevers die door de overheid erkend en gesubsidieerd zijn en die een sociale doelstelling hebben ».

B.8.2. Ingevolge de wijzigingen aangebracht bij het bestreden artikel 22 van de wet van 26 december 2015 en bij de bestreden artikelen 13 en 16 van de wet van 16 mei 2016 bepaalt artikel 331 van de programmawet (I) van 24 december 2002 :

« Voor de werknemers voor wie het geheel van de tewerkstellingen bij één en dezelfde werkgever gedurende het kwartaal overeenstemt met volledige kwartaalprestaties, is de structurele vermindering gelijk aan een forfaitair bedrag F per kwartaal. Bij een refertekwartaalloon lager dan een bepaalde loongrens S_0 wordt aan F een complement toegevoegd dat lineair met het verschil tussen de loongrens en het refertekwartaalloon stijgt volgens een hellingscoëfficiënt a . Voor categorie 2 wordt bij een kwartaalloon hoger dan een bepaalde loongrens S_1 aan F een complement toegevoegd dat lineair met het verschil tussen het kwartaalloon en de loongrens stijgt volgens een hellingscoëfficiënt d .

F bedraagt 452,50 EUR voor een werknemer van categorie 1, met ingang van 1 april 2013. F bedraagt 462,60 EUR voor een werknemer van categorie 1, met ingang van 1 januari 2014. Van 1 april 2016 tot en met 31 december 2017 bedraagt F 438,00 EUR voor een werknemer van categorie 1. Met ingang van 1 januari 2018 bedraagt F 0,00 EUR voor een werknemer van categorie 1.

F bedraagt 0,00 EUR voor een werknemer van categorie 2.

F bedraagt 471,00 EUR voor een werknemer van categorie 3. In de periode van 1 april 2016 tot 31 december 2017 bedraagt F 438,00 EUR voor een werknemer waarvoor de loonmatigingsbijdrage verschuldigd is, behorend tot categorie 3 en 420,00 EUR voor een werknemer waarvoor de loonmatigingsbijdrage niet verschuldigd is, behorend tot categorie 3. Met ingang van 1 januari 2018 is F gelijk aan 0,00 EUR voor een werknemer waarvoor de loonmatigingsbijdrage verschuldigd is, die behoort tot categorie 3. Van 1 januari 2018 tot 31 december 2018 bedraagt F 260,00 EUR voor een werknemer waarvoor de loonmatigingsbijdrage niet verschuldigd is, behorende tot categorie 3. Met ingang van 1 januari 2019 bedraagt F 375,00 EUR voor een werknemer waarvoor de loonmatigingsbijdrage niet verschuldigd is, behorende tot categorie 3.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, wat moet worden verstaan onder tewerkstelling, onder volledige kwartaalprestaties, onder refertekwartaalloon, onder coëfficiënt a, waarbij deze coëfficiënt kan verschillen volgens de tewerkstellingscategorie, en onder loongrens S0. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het forfaitaire bedrag F verhogen. De Koning bepaalt eveneens, bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad, wat moet worden verstaan onder kwartaalloon, onder loongrens S1 en onder coëfficiënt d.

De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de loongrenzen S0 en S1 afzonderlijk aanpassen voor categorie 1, 2 en 3 rekening houdend met de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen gedurende het voorafgaande jaar. De Koning kan, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de Nationale Arbeidsraad, de wijze bepalen waarop de loongrenzen S0 en de loongrenzen S1 automatisch worden aangepast aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.

Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder verhoging van de loongrenzen : de verhoging van de loongrenzen bedoeld in artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering, ten gevolge van de koppeling aan de index zoals bedoeld in artikel 2, § 2, derde lid, van voornoemde wet, met ingang van het kwartaal dat volgt op het kwartaal waarin deze loongrenzen verhoogd worden of, indien deze verhoging samenvalt met het begin van een kwartaal, met ingang van dat kwartaal ».

B.9.1. Artikel 21, § 1, van de wet van 29 juni 1981 « houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers » (hierna : de wet van 29 juni 1981), waarnaar artikel 329 van de programmawet (I) van 24 december 2002 verwijst, bepaalt :

« § 1. De sociale zekerheid der werknemers omvat de hierna volgende takken :

1° de uitkeringen verschuldigd in uitvoering van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;

2° de werkloosheidsuitkeringen;

3° de rust- en overlevingspensioenen;

4° de uitkeringen uit hoofde van arbeidsongevallen en beroepsziekten;

5° de geneeskundige verstrekkingen verschuldigd in uitvoering van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen;

6° de gezinsbijslag;

7° de jaarlijkse vakantie-uitkeringen ».

B.9.2. Artikel 38, § 3, eerste lid, 1° en 2°, van dezelfde wet, waarnaar artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002 verwijst, bepaalt :

« De bijdragevoeten van de werkgeversbijdragen worden vastgesteld als volgt :

1° Een basiswerkgeversbijdrage van 24,92 % is verschuldigd voor alle werknemers met uitzondering van de werknemers bedoeld in de bepalingen onder 2° en 3° hieronder.

Voor de categorieën van werknemers voor wie de toepassing van de wet beperkt is op basis van artikel 2, § 1, 2° van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, wordt de verschuldigde werkgeversbijdrage berekend door voor elke niet toepasselijke regeling de overeenkomstige bijdragevoet opgesomd in de bepaling onder 4° hieronder af te trekken.

2° Voor de werknemers die tewerkgesteld zijn door een private persoon die een instelling voor onderwijs, een dienst voor school- en beroepsoriëntering of een psycho-medisch-sociaal centrum inricht en die niet met eigen middelen worden betaald, of die deel uitmaken van het academisch personeel van een universiteit, of die tewerkgesteld zijn door het Rijk, de Gemeenschappen, de Gewesten, alsmede de instellingen van openbaar nut en de autonome overheidsbedrijven die er van afhangen, met uitzondering van de autonome overheidsbedrijven bedoeld in artikel 1, § 4, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, is een basiswerkgeversbijdrage van 24,82 % verschuldigd.

Indien zij evenwel vallen onder de toepassing van de artikelen 7, 8, 9 of 11 tot 14 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, en zij vastbenoemd zijn of in statutair verband werken, is een basiswerkgeversbijdrage verschuldigd van 17,82 %.

Hetzelfde percentage is van toepassing voor de personen die voldoen aan de voorwaarden van artikel 4 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Voor de categorieën van werknemers voor wie de toepassing van de wet beperkt is op basis van artikel 2, § 1, 2°, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, wordt de verschuldigde werkgeversbijdrage berekend door voor elke niet toepasselijke regeling de overeenkomstige bijdragevoet opgesomd in de bepaling onder 4° hieronder af te trekken; ».

B.10. De bestreden bepalingen voeren, enerzijds, een geleidelijke vermindering in van het basistarief van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid en, anderzijds, een geleidelijke hervorming van het mechanisme van structurele vermindering van de werkgeversbijdragen.

B.11. Op 31 maart 2016, vóór de inwerkingtreding van de bestreden bepalingen van de wet van 26 december 2015, bedroeg het faciaal tarief van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid 32,40 pct. van het brutoloon van de werknemer, met een basistarief vastgesteld op 24,92 pct. (artikel 38, § 3, eerste lid, 1°, van de wet van 29 juni 1981). Het faciaal tarief van de werkgeversbijdragen van 32,40 pct. werd, na toepassing van de structurele vermindering, verlaagd tot een werkelijk tarief tussen 19 en 29 pct. (*Parl. St.*, Kamer, 2015-2016, DOC 54-1520/001, pp. 6-8).

Krachtens artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002, zoals gewijzigd bij de bestreden artikelen 21 en 24 van de wet van 26 december 2015 en bij de bestreden artikelen 12 en 15 van de wet van 16 mei 2016, is het basistarief van de werkgeversbijdragen geleidelijk verlaagd tot 22,65 pct. van het brutoloon van de werknemer (tussen 1 april 2016 en 31 december 2017), vervolgens tot 19,88 pct. (vanaf 1 januari 2018) teneinde, vanaf 1 januari 2018, een faciaal tarief van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid van 25 pct. te bereiken (*Parl. St.*, Kamer, 2015-2016, DOC 54-1250/001, p. 7).

De vermindering van het basistarief van de werkgeversbijdragen is van toepassing op de werkgevers die werknemers tewerkstellen die behoren tot categorie 1 of categorie 3 van de tewerkstellingen van werknemers zoals gedefinieerd in artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002. Voor de werkgevers die werknemers tewerkstellen die behoren tot categorie 2 van tewerkstellingen van werknemers is in geen enkele vermindering van het

basistarief van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid voorzien (*Parl. St., Kamer, 2015-2016, DOC 54-1520/001, pp. 7-8*).

B.12.1. De vermindering van het basistarief van de werkgeversbijdragen bedoeld in B.11 wordt gedeeltelijk gefinancierd door een hervorming van het mechanisme van de structurele vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid (*Parl. St., Kamer, 2015-2016, DOC 54-1520/001, p. 7*).

B.12.2. De structurele vermindering van de werkgeversbijdragen is een driemaandelijke forfaitaire vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid die ten goede komt aan de werkgevers die werknemers tewerkstellen die zijn onderworpen aan alle socialezekerheidsstelsels voor werknemers (artikelen 329 en 331 van de programmawet (I) van 24 december 2002).

Het driemaandelijke forfaitaire basisbedrag van de structurele vermindering, eventueel aangevuld met een bestanddeel « lage lonen » of « hoge lonen », varieert naar gelang van de categorie van tewerkstelling van werknemers, zoals gedefinieerd in artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002, waartoe elk van de genoemde werknemers behoort (*Parl. St., Kamer, 2002-2003, DOC 50-2124/001, p. 167*).

Die maatregel is aangenomen om de werkgelegenheid te bevorderen en is oorspronkelijk ingevoerd in artikel 35 van de wet van 29 juni 1981 bij artikel 22 van de wet van 26 maart 1999 « betreffende het Belgisch actieplan voor de werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen » (hierna : de wet van 26 maart 1999) teneinde de vroegere mechanismen inzake vermindering van werkgeversbijdragen, de zogenoemde « Maribel » en « lage lonen », te integreren (*Parl. St., Kamer, 1998-1999, nr. 1912/1, p. 3*). Sinds 1 januari 2004 is de regeling van de structurele vermindering gedefinieerd in de artikelen 329 en volgende van de programmawet (I) van 24 december 2002, die de regelingen inzake vermindering van de socialezekerheidsbijdragen heeft geharmoniseerd en vereenvoudigd.

B.12.3. Krachtens artikel 331, tweede lid, van de programmawet (I) van 24 december 2002, zoals gewijzigd bij het bestreden artikel 22 van de wet van 26 december 2015 en bij het bestreden artikel 16 van de wet van 16 mei 2016 is, voor de werknemers die behoren tot categorie 1 van tewerkstellingen van werknemers zoals gedefinieerd in artikel 330 van de

programmawet (I) van 24 december 2002, het forfaitaire basisbedrag van de structurele vermindering verlaagd van 462,40 euro tot 438 euro (tussen 1 april 2016 en 31 december 2017). Dat bedrag is vervolgens verlaagd tot 0 euro vanaf 1 januari 2018.

Krachtens artikel 331, vierde lid, van dezelfde wet, zoals gewijzigd bij de bestreden artikelen 13 en 16 van de wet van 16 mei 2016, is, voor de werknemers die behoren tot categorie 3, het basisforfait van de structurele vermindering verschillend naargelang de werkgever al dan niet een loonmatigingsbijdrage verschuldigd is. Voor de werknemers die behoren tot categorie 3 voor wie de werkgever de loonmatigingsbijdrage verschuldigd is, is het toepasselijke basisforfait hetzelfde als het forfait waarin is voorzien voor de werknemers die behoren tot categorie 1 (438 euro tussen 1 april 2016 en 31 december 2017 en 0 euro vanaf 1 januari 2018). Voor de werknemers die behoren tot categorie 3 voor wie de werkgever geen loonmatigingsbijdrage verschuldigd is, bedraagt het toepasselijke basisforfait 420 euro (tussen 1 april 2016 en 31 december 2017), 260 euro (tussen 1 januari 2018 en 31 december 2018) en 375 euro vanaf 1 januari 2019.

B.13. Met de bestreden bepalingen heeft de wetgever ervoor gekozen het voordeel van de vermindering van het basistarief van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid te beperken tot sommige werkgevers die reeds de structurele vermindering genieten.

Door het effect van de wijzigingen aangebracht bij de bestreden bepalingen in artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002 komt de begrenzing van het basistarief van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid tot 22,65 pct. en vervolgens 19,88 pct. ten goede aan de werkgevers die werknemers tewerkstellen die zijn onderworpen aan alle socialezekerheidsstelsels bedoeld in artikel 21, § 1, van de wet van 29 juni 1981 en die behoren tot categorie 1 of categorie 3 van tewerkstellingen van werknemers.

B.14. De verzoekende partijen klagen in hun enig middel aan dat de bestreden bepalingen een onverantwoord verschil in behandeling invoeren tussen de werkgevers die werknemers tewerkstellen die behoren tot categorie 1 van tewerkstellingen van werknemers zoals gedefinieerd in artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002 en de werkgevers die werknemers tewerkstellen die behoren tot categorie 2 van tewerkstellingen van werknemers bedoeld in dezelfde bepaling, waaronder de OCMW's, in zoverre de

eerstgenoemden de vermindering van het basistarief van de werkgeversbijdragen zoals ingevoerd bij de bestreden bepalingen genieten, in tegenstelling tot de laatstgenoemden.

De verzoekende partij in de zaak nr. 6480 verwijt de bestreden bepalingen bovendien een onverantwoord verschil in behandeling in te voeren, onder de werkgevers die werknemers tewerkstellen die behoren tot categorie 2, tussen de werkgevers van de particuliere non-profitsector en de werkgevers van de openbare non-profitsector, in zoverre alleen de werkgevers van de particuliere non-profitsector de zogenoemde structurele vermindering voor « lage lonen » genieten.

B.15.1. De contractuele personeelsleden van de OCMW's zijn niet onderworpen aan alle socialezekerheidsstelsels bedoeld in artikel 21, § 1, van de wet van 29 juni 1981. Zij zijn met name niet onderworpen aan het stelsel van de arbeidsongevallen en aan het stelsel van de beroepsziekten die van toepassing zijn op de werknemers (zie met name : artikel 2, § 1, 2°, van de wet van 27 juni 1969 « tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders » en artikel 10, § 2, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 genomen ter uitvoering van de voormelde wet van 27 juni 1969).

In die zin behoren de OCMW's niet tot de werkgevers die werknemers tewerkstellen die behoren tot categorie 2 van tewerkstellingen van werknemers zoals gedefinieerd in artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002.

De door de verzoekende partijen aangeklaagde verschillen in behandeling berusten derhalve op een verkeerde hypothese volgens welke de OCMW's werkgevers zijn die werknemers tewerkstellen die zijn onderworpen aan alle socialezekerheidsstelsels bedoeld in artikel 21, § 1, van de wet van 29 juni 1981 en die behoren tot categorie 2 van tewerkstellingen van werknemers zoals gedefinieerd in artikel 330 van de programmawet (I) van 24 december 2002.

B.15.2. Het enige middel is niet gegrond.

B.16.1. Voor het overige zou het enige middel evenmin gegrond zijn indien het zo zou moeten worden begrepen dat daarin een verschil in behandeling wordt aangeklaagd tussen de

werkgevers die werknemers tewerkstellen die zijn onderworpen aan alle takken van de sociale zekerheid voor werknemers bedoeld in artikel 21, § 1, van de wet van 29 juni 1981 en de werkgevers die werknemers tewerkstellen die niet zijn onderworpen aan al die takken, waaronder de OCMW's, in zoverre de eerstgenoemden de vermindering van het basistarief van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid genieten zoals die door de bestreden bepalingen is ingevoerd, in tegenstelling tot de laatstgenoemden.

B.16.2. Een dergelijk verschil in behandeling berust immers op het criterium van de tewerkstelling van werknemers die al dan niet zijn onderworpen aan alle socialezekerheidsstelsel van de werknemers.

Dat criterium is objectief.

B.16.3. Dat criterium van onderscheid is eveneens relevant ten aanzien van de nagestreefde doelstellingen.

Zoals is vermeld in B.2 beoogt de wetgever, met het aannemen van de bestreden bepalingen, onder meer het concurrentievermogen van de Belgische ondernemingen en de buitenlandse investeringen in België te versterken. Daar de wetgever ervan vermocht uit te gaan dat de vermindering van het faciaal tarief van de werkgeversbijdragen een positieve impact heeft op het concurrentievermogen van de ondernemingen en op de leefbaarheid van het Belgische systeem van sociale bijdragen voor de buitenlandse investeerders, is het relevant om te kiezen voor een vermindering van het basistarief van de werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid dat in eerste instantie de werkgevers van de privésector beoogt en ervan uit te gaan dat een identieke maatregel niet vereist is voor de werkgevers van de overheidssector.

B.16.4. De werkgevers van de non-profitsector, waaronder de OCMW's, genieten bovendien een specifiek systeem van verminderde werkgeversbijdragen, de zogenoemde « sociale Maribel », krachtens artikel 35, § 5, van de wet van 29 juni 1981 en van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 « houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector ».

B.17. In zoverre de verzoekende partij in de zaak nr. 6480 in haar memorie van antwoord aanvoert dat de bestreden bepalingen onverantwoorde verschillen in behandeling met zich meebrengen tussen de OCMW's en de Koninklijke Muntschouwburg en het Paleis voor Schone Kunsten, die zijn opgenomen onder de werkgevers die werknemers tewerkstellen die behoren tot categorie 1, en tussen de OCMW's en de werkgevers van de privésector die de « sociale Maribel » en de bestreden maatregelen genieten, voert zij nieuwe middelen aan die bijgevolg niet ontvankelijk zijn.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt de beroepen.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 21 juni 2018.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

J. Spreutels